

Nogle af reglerne om aktivering af ledige er givetvis lavet ud fra gode hensigter om, at ledige ikke skal synke til bunds i passiv forsørgelse, og vi kan selvfølgelig også finde gode eksempler på vellykket genoptræning og uddannelse, men vi ser samtidig alt for meget tilfældig og underlødigt aktivering, og når det samtidig er tvunget for de ledige at deltage i det, så bliver det både menneskeligt uværdigt og samfundsøkonomisk et helt uacceptabelt spill.

Vi forlanger væsentlig større kontrol med kvaliteten.

Vi skal kunne forlange, at der er udvikling, opkvalificering og perspektiv i hvert eneste tilbud til de ledige, tilbud, der tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger og bringer vedkommende videre, uanset om det er videre til supplerende af en skolegang, der sluttede for tidligt, en kompetencegivende uddannelse, en arbejdsplads i det private erhvervsliv, eller om vedkommende er i en situation, hvor støttet beskæftigelse er den rigtige løsning. Og hvis det sidste er tilfældet, så må vi sørge for at etablere de nødvendige arbejdspladser på en måde, så vi samtidig får løst væsentlige samfundsopgaver.

Mangelen på hænder i ældreomsorgen, børnepasningen, naturplejen og mange andre steder i det offentlige giver jo plads for mange af de ledige, lige så snart Folketinget tager sig sammen til at droppe forældede ideologiske slagsmål og gribe til handling. Det er på enhver måde bedre at lade de ledige hænder komme i arbejde i stedet for at fortsætte en perspektivløs aktivering.

SF vil gerne kæde hele indsatsen på arbejdsmarkedet sammen med den planlagte reform af voksen- og efteruddannelsen. Her er det helt afgørende for os, at mulighederne for opkvalificering bliver gjort bedre for de korttidsuddannede og ikke ringere.

Regeringens planer om at stramme i uddannelsesmulighederne og øge gebyrerne på voksenuddannelserne er den helt forkerte medicin, hvis det, man ønsker sig, er et samfund, hvor – med Grundtvigs ord – få har for meget og færre for lidt.

Der er brug for en kolossal opkvalificering af de mange, der fik for lidt uddannelse i starten af livet. Flere hundrede tusinde har kun syv års skolegang bag sig, og de betaler prisen ved at stå yderst på arbejdspladserne, når der skal fyres, og derfor skal vi satse massivt på voksenlærlinge, skabe kvalificerede adgangsveje gen-

nem daghøjskoler og produktionsskoler, og hvad mere er: vi skal have virksomhederne engageret i opgaven.

SF foreslår, at der afsættes midler på hver eneste virksomhed, f.eks. til en start en kvart procent af lønsummen, til uddannelsespuljer med det formål at skabe opkvalificering for alle medarbejdergrupper og at forhindre udstødning. Pengene skal administreres af de ansatte og ledelsen i fællesskab, f.eks. gennem lokale aftaler om uddannelsesplanlægning. Vi tror på, at det vil være en kolossal fordel at få virksomhederne engageret og forpligtet i uddannelsesarbejdet, og vi ser det samtidig som en vigtig demokratisering at give medarbejderne indflydelse på udmøntningen.

Voksen- og efteruddannelsen er en meget vigtig sag i det her efterår. Det bør en samlet styrkelse af uddannelses- og forskningspolitikken også være. Det gælder både for individer og nationer i vidensamfundet, at de stærkeste er dem, der har kunnet tilegne sig stor viden, og ikke mindst dem, der er i stand til at sortere i den og finde det væsentlige og bygge videre på det.

Informationsmængderne er allerede nu svimlende, og de mængder, vi i dag skal sortere dagligt, er, hvad man i tidligere generationer skulle håndtere på et helt liv. Det kræver en solid ballast at klare sig igennem det informationsmæssige stormvejr og kunne drage fordel af de mange nye muligheder, fremtidens samfund giver. Derfor er det så vigtigt, at vi er parate til de nødvendige investeringer i viden, og at vi videreudvikler kvaliteten fra folkeskole til universitet og til den livslange uddannelse.

Grundtvigs ideal om, at få skal have for meget og færre for lidt, giver også mening som indgangsvinkel til en hel anden og central del af problemerne med vores velfærdssamfund, nemlig miljøet.

Set i forhold til et helt rimeligt krav om langsigtet miljømæssig bæredygtighed må man desværre sige, at vi er mange, der har for meget. Produktionen og forbruget i dagens Danmark er ikke i harmoni med de langsigtede økologiske muligheder. Vi er på væsentlige punkter på helt forkert kurs, og igen må vi sige: meget er nået. Især de senere års politiske indsats har båret frugt. Der gøres meget for at få styr på vandmiljøet; økologisk jordbrug er blevet løftet fra en forsvindende lille andel i produktionen for få år siden til at være et markant indslag i både produktion og forbrug i dag.